

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

09.04.2026

г. Заинск

№ 150

**Зэй муниципаль районы Башкарма
комитетының 2021 елның 28 декабрдәге
796 номерлы «2022-2026 елларга Зэй муниципаль
районының экологик иминлек программасын
раслау турында» карарына үзгәрешләр керту хакында»**

Әйләнә-тирә мохитне пычрату нәтижәләрен бетерүгә юнәлдерелгән чараларның нәтижәлелеген арттыру, хужалык һәм әйләнә-тирә мохит сыйфатын тискәре үзгәртүгә китерә торган башка эшчәнлекнең тискәре йогынтысын кисәтә торган чаралар комплексын үткөрү максатларында Зэй муниципаль районы Уставының 45 статьясына таянып, Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты

карап бирә:

1. Зэй муниципаль Зэй муниципаль районы Башкарма комитетының 2021 елның 28 декабрдәге 796 номерлы «2022-2026 елларга Зэй муниципаль районының экологик иминлек программасын раслау турында» карарына (Зэй муниципаль районы Башкарма комитетының 13.12.2022 №629, 27.10.2023 №914, 23.05.2024 №308, 24.03.2025 №121 карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләр кертергә:

1.1. Программа паспортындагы "Еллар һәм чыганаclar буенча бүленеп финанслау күләмнәре"нең беренче юлларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"Муниципаль программаны финанслауның гомуми күләме 27416,47 мең сум, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча: 2022 ел – 3742,8 мең сум; 2023 ел-3882,84 мең сум; 2024 ел-6310,73 мең сум; 2025 ел-9464,1 мең сум; 2026 ел-11636,5,0 мең сум тәшкит итә.

1.2. "Төп чаралар планы һәм көтелә торган нәтижәләр" 2 нче кушымтаны әлеге карарның 1 нче кушымтасы нигезендә редакциядә бәян итәргә.

1.3. Акчаларны еллар һәм чыганаclar буенча бүлү таблицасын әлеге карарның 2 нче кушымтасы нигезендә редакциядә бәян итәргә.

2. Әлеге карарны Зәй муниципаль районының рәсми сайтында <http://zaink.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Башкарма комитет жетәкчесе

Э.Э.Галеев

И.В. Гобәйдулина
(85558)9-90-55

**«2022 - 2026 елларга Зэй муниципаль районының экологик иминлек программасы»
Паспорты**

Программаның исеме	«Зэй муниципаль районының 2022 – 2026 еллардагы экология куркынычсызлыгы программасы»
Программаны эшләү өчен нигезләр	2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы «Әйләнэ-тирэ мохитне саклау турында» федераль закон РФ Хөкүмәтененң 2021 елның 31 мартындагы N 507 номерлы «Россия Федерациясененң «Әйләнэ-тирэ мохитне саклау» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү турында» карары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 28 декабрендәге N 1083 номерлы «Татарстан Республикасының «Әйләнэ-тирэ мохитне саклау, табигый ресурсларны яңадан житештерү һәм файдалану» дәүләт программасын раслау турында» карары
Муниципаль заказчы (координатор)	Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Зэй муниципаль районы Башкарма комитетының Торак-коммуналь хужалык, төзелеш, транспорт, энергетика, элемтә һәм юл хужалык бүлеге
Программаны башкаручы	Зэй муниципаль районы Башкарма комитетының Торак-коммуналь хужалык, төзелеш, транспорт, энергетика, элемтә һәм юл хужалык бүлеге, Зэй муниципаль районы авыл жирлекләре Башкарма комитетлары житәкчеләре, предприятиеләр, оешмалар.
Программаның максаты һәм бурычлары	Төп максатлар: - экология куркынычсызлыгы дәрәжәсен күтәрү һәм табигый системаларны саклау - тотрыклы үсешнең һәм халыкның социаль-икътисади яклаулылыгының кирәкле шарты буларак ресурсларны рациональ һәм экология куркынычсыз файдалану - Зэй муниципаль районы халкының тормыш сыйфатын һәм сәламәтлеген яхшыртуның кирәкле шарты буларак әйләнэ-тирэ мохитнең уңайлы халәтен тәэмин итү Төп бурычлар: • Зэй муниципаль районы территориясендә атмосфера һавасының сыйфатын яхшырту.

	<ul style="list-style-type: none"> • Зэй муниципаль районы территориясендә өслек суларның сыйфатын яхшырту. • Табигать комплексларын, шул исәптән урманнарны торгызуны, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясының биологик төрлелеген саклау һәм торгызу • Халык сәламәтлегенең торышын яхшырту, авыруларның кимүе. • Калдыкларны эшкәртү һәм утильләштерү системасын кертү. • Зэй муниципаль районы территориясендә әйләнә-тирә мохит сыйфатын жайга салу. • Территорияне комплекслы бәяләүне тәмин итү, уңайсыз зоналарны ачыклау, экология куркынычсызлыгы өлкәсендә мәгълүмат ресурсларын булдыру һәм аларга ярдәм итү. • Халыкның экология культурасы системасын, гражданлык үзаңы дәрәжәсен һәм әйләнә-тирә мохитнең сыйфатын тәмин итү өлкәсендә активлыкны үстерү.
<p>Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары</p>	<p>2022 - 2026 еллар</p>
<p>Ярдәмче программалар исемлеге</p>	<p>Программа экология һәм икътисадый вәзгыятькә бәйле рәвештә даими төзәтелә торган конкрет ярдәмче программалар системасы аша гамәлгә ашырыла:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техноген йөкләнешләрне киметү буенча табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру чаралары: <ul style="list-style-type: none"> - атмосфера һавасын савыктыру һәм саклау чаралары; 2. Су объектларыннан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау чаралары: <ul style="list-style-type: none"> - халыкны чиста эчәргә яраклы су белән тәмин итү чаралары; - суүткәргеч, канализация челтәрләрен һәм корылмаларны кинәйтү, реконструкцияләү һәм төзү чаралары; - сулыкларны төзекләндерү, ландшафтларны торгызу чаралары. 3. Жир ресурсларыннан, үсемлекләр дөньясыннан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау чаралары: <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыкларын утильләштерү, кушу, күмү чаралары; - жир ресурсларыннан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау чаралары; - Үсемлекләр дөньясын саклау чаралары. 4. Халыкны савыктыруга юнәлдерелгән гамәлләр; 5. Халыкны экологик тәрбияләү, белем бирү һәм мәгърифәтләндерү

<p>Еллар һәм чыганақлар буенча бүленгән финанслау күләме</p>	<p>Муниципаль Программаны финанслауның гомуми күләме 35036,97 мең сум тәшкит итә, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:</p> <p>2022 ел – 3742,8 мең сум; 2023 ел - 3882,84 мең сум; 2024 ел - 6310,73 мең сум; 2025 ел - 9464,1 мең сум; 2026 ел – 11636,5 мең сум;</p> <p>Программаның финанславы чыганақлар булу һәм Федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, Зәй муниципаль районы бюджетыннан, законнарға туры китереп, бюджеттән тыш фондлардан бу максатлар өчен бирелгән акча чикләре эчендә торып башкарыла. Программаның бюджет финанславы күләме һәм структурасы бюджетның барлык дәрәжәләре өчен расланган параметрларға туры китереп һәм программа чараларының фактические башкарылуын исәпкә алып, ел саен төгәлләнергә тиеш.</p>
<p>Программа максатларын һәм бурычларын (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) гамәлгә ашыруның еллар буенча төрлечә булуы һәм программаның нәтижәләгә күрсәткечләре</p>	<p>Программаның төп чараларын гамәлгә ашыру, аерым алганда:</p> <ul style="list-style-type: none"> - атмосфера һавасына техноген йөкләнешне минимальләштерү; - грунт суларының һәм туфракның пычрану дәрәжәсен булдырмау; - предприятиеләрне аз калдыклы, ресурсларны сак тотат торган технологияләргә күчерү, житештерү һәм куллану калдыкларын, үсемлек калдыкларын урнаштыру өчен шартлар тудыру исәбенә сәнәгать калдыклары барлыкка килүне киметү; - Зәй шәһәренә һәм авыл жирлекләренә урамнарын һәм скверларын яшелләндерү һәм төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыру; - әйләнә-тирә мохитнең сыйфатын начарайтуны кисәтү буенча кабул ителә торган чараларның оперативлыгын һәм нәтижәләгә арттыру; - халык сәламәтлегенә техноген йогынты ясау факторларын ачыклау; - экология культурасы, мәгариф һәм халыкка мәгълүмат бирү дәрәжәсен арттыру - әйләнә-тирә мохитнең торышын яхшырту, узган һәм агымдагы хужалык эшчәнлегенә бәйле экология куркынычларын киметү;

1. Проблеманың башлангыч торышын анализлау һәм аны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Татарстан Республикасында производство көчләрен үстерү нәтижәсендә материал һәм мәдәни байлык үсү генә түгел, әйләнә-тирә мохитнең көчлерәк

пычрандырылуына һәм экологик тигезлекне бозуга китерде. Эксплуатациянең зурауы һәм табигый ресурсларны кайта эшкәтү белән калдыклар саны арта, алар табигый мохиткә кире кайтарыла. Шуңа күрә заманча шартларда жәмгыять белән табигать арасындагы мөнәсәбәтләрне чишү беренче дәрәжәле әһәмияткә ия.

Пычрандыру чыганакалары булып чистартылмаган коммуналь-көнкүреш һәм промышленность агымы торак-коммуналь предприятиеләрнең, предприятиеләр һәм оешмаларның, нефть продуктларының сыгылуы һәм чүп ташлавы. Канализация чистарту корылмалары суларны чистартуның хәзерге таләпләренә җавап бирми торган технологияләрне куллана, су объектларына ташлана торган сулар. Җитештерү һәм куллану чыгарулары тирә-юнь мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре тәсир итүнең житди факторы булып тора, шул ук вакытта икенчел материал ресурслар чыганагы.

Бүгенге көндә Зәй муниципаль районында елына 600 мең тоннага яқын калдык хасил була. Болар-сәнәгать, төзелеш һәм биологик, шулай ук каты көнкүреш калдыклары һәм агып төшүче сулар утырмалары.

Промышленность калдыклары, каты көнкүреш калдыклары кебек үк, химик составы буенча төрле. Сыек җитештерү калдыклары һәм күп кенә агулы матдәләр тупланган агынтылар аеруча куркыныч тудыра, алар жир асты суларына үтеп керергә, аларны пычратырга һәм туфрак-үсемлекләр капламына тискәре йогынты ясарга мөмкин. Калдыкларның төп массасы каты көнкүреш калдыкларының оештырылган чүплекләренә чыгарыла, анда әйләнә-тирә табигать мохите өчен куркыныч яңа матдәләр барлыкка килергә мөмкин.

Чүплекнең тәнәндә калдыкларның үтеп керүче атмосфера явым-төшемнәре белән үзара тәсир итешү нәтижәсендә барлыкка килә торган фильтрат аеруча куркыныч санала. Фильтратта органик һәм минераль матдәләрнең күп санлы таркалу компонентлары бар. Фильтрат барлыкка килү сроклары, участокның гидрогеологик төзелешенә бәйле рәвештә, калдыкларны чүплекләргә күмгәннән соң 1 елдан (комлы туфрак өчен) 25 елга (балчыклы грунтлар өчен) кадәр тирбәлергә мөмкин. Актив су алмашы зоналары филтрлар белән пычрануга бигрәк тә дучар, барыннан да элек грунт сулары чүплек атмосфераны да, гидросфераны да агулый, үсемлекләр япмасын һәлак итә, уңайсыз яшәү тирәлегенә барлыкка китерә. Көнкүрештә агып төшүче сулар да куркыныч: аларның әйләнә-тирә табигать мохитенә тискәре йогынтысын киметү барлык урбанизацияләнгән территорияләрнең мөһим проблемасы булып тора. Бу очракта куркыныч яшәү тирәлегенә бактерияләр белән пычрануы һәм эпидемияләр башлану ихтималы белән бәйле.

Сәнәгать һәм көнкүреш калдыкларын барлыкка китерү, алардан файдалану, зарарсызландыру, саклау һәм күмү проблемаларына традицион яқын килү территориянең куркыныч пычрануы, экологик тигезлекне начарлатуы, муниципаль район халкының сәламәтлегенә икътисадый зыян һәм куркыныч тудыруы белән характерлана торган везгыятькә китерде.

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә шәһәрнең сәнәгать предприятиеләре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны киметәчәк.

Әйләнә-тирә мохиткә тискәре антропоген йөкләнешнең кимүе аның торышында сыйфатлы уңай үзгәрешләргә һәм Зәй муниципаль районында яшәүчеләрнең экологик иминлеген арттыруга китерәчәк.

Яшәү шартларын яхшырту, шәһәрдә яшәүчеләрнең экологик мәгълүматлылыгын һәм грамоталылыгын арттыру шәһәрнең тотрыклы үсеше өчен өстәмә стимуллар тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

2. Төп максатлар һәм бурычлар, гамәлгә ашыру этаплары

Программаның төп максатлары:

- әйләнә-тирә мохитне пычратуның нәтижеләрен бетерүгә юнәлдерелгән чараларның нәтижелелеген арттыру;
- әйләнә-тирә мохит сыйфатының тискәре үзгәрешләренә китерә торган хужалык һәм башка эшчәнлекнең тискәре йогынтысын кисәтә торган чаралар комплексын үткәрү.

Программаның төп бурычлары:

- шәһәр предприятиеләре тарафыннан ташлауларның билгеләнгән нормативларын үтәү;
- шәһәр предприятиеләре тарафыннан су объектларына пычраткыч матдәләр агызылуын киметү;
- су объектларыннан рациональ файдалану һәм аларны саклау;
- жир ресурсларыннан нәтижелә файдалану һәм аларны саклау;
- шәһәрдә житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итүне оптимальләштерү;
- шәһәрнең яшел фондын саклау һәм үстерү;
- шәһәр халкының уңайлы тормыш шартларын тәмин итү;
- халыкны экология агарту.

Программа 2022 - 2026 елларга гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыру вакыты программа чараларын тәмин итүнең ресурс мөмкинлекләрен исәпкә ала. Бу дәвер тирә-юнь мохитне саклау өлкәсендә беренчел бурычларны чишәргә һәм Зәй муниципаль районының тирә-юнь мохиткә һәм халык сәламәтлегенә зарарлы тискәре тәсирен булдырмау максатлары белән инфраструктураны тотрыклы үстерү өчен нигез салырга мөмкинлек бирә.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаның заказчысы - Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаны тормышка ашыру процессы белән идарә итү Зәй муниципаль районы Башкару комитетының ЖКХ, төзелеш, транспорт, энергетика, элемент һәм юл хужалыгы бүлегенә йөкләнгән. Программаны үтәүнең гомуми координациясе Зәй муниципаль районы Башкару комитеты Рәисе өстенә йөкләнгән. Программаны тормышка ашыру механизмы Программаның барлык катнашучыларының вәкаләтләре һәм җаваплылыгының нык бүленеше өстенә корылган.

4. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программаны финанслау Федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы

бюджетыннан, Зэй муниципаль районы бюджетыннан, законнар нигезендә бюджеттан тыш акчалардан шушы максатларга бүлеп бирелә торган чыганаclar булганда һәм чаралар чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Программаны бюджет финанславы күләме һәм структурасы барлык дәрәжәдәге бюджетларның расланган параметрлары нигезендә һәм программа чараларын фактта үтәүне исәпкә алып ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Программаның чаралары буенча эшләр бәясе эш башкаруга сметалар нигезендә билгеләнә.

5. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү

программа чараларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген социаль, икътисадый һәм экология аспектларда карарга кирәк.

Икътисадый нәтижәгә ирешеләчәк:

- су һәм һава киңлегенә нормативтан тыш чыгарып ташлаулар өчен түләүгә бәйле продукция житештергәндә предприятиеләрнең чыгымнарын киметү, сәнәгать һәм көнкүреш калдыкларын утильләштерүнең заманча ысулларын кертү;
- житештерү һәм көнкүреш стокларының тискәре йогынтысын киметү;

Экологик нәтижәгә ирешеләчәк:

- әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны киметү һәм локальләштерү;
- Зэй муниципаль районы территориясендә урнашкан торак пунктларның торышын яхшырту;
- техноген һәм табигый гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү ихтималының кимүе

Социаль нәтижәгә ирешеләчәк:

- Зэй муниципаль районы халкының сәламәтлеген яхшырту;
- халыкны тирә-юнь мохитнең хәле турында белемен арттыру.
- Программаның чараларын гамәлгә ашыру нәтижәләрендә халыкның кызыксынучанлыгы дәрәжәсен күтәрү;
- гражданның әйләнә-тирә мохит торышы турында белемнәргә тотрыклы ия булуын оештыруга ихтыяжларын гамәлгә ашыру.

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
 Башкарма комитетының карарына 1 нче кушымыта
 «09» 04 2025 № 150

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль
 районы Башкарма комитетының
 2021 елның «28» декабрдәгә 796 номерлы карарына
 2 нче кушымыта

6. "2022-2026 елларга Зэй муниципаль районының экологик иминлек программасы"
 төп чаралар планы һәм көтелә торган нәтижеләр

№ т/б	Чаралар	Оешма башкаручы	Башка ру вакыт лары	Якынча финанслау чыганақлары	Финанс чыгымнарына күздә тотыла торган ихтыяж (мең сумнарда)					Көтелә торган нәтижеләр	
					барлығы	2022	2023	2024	2025		2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

1. Техноген йөкләмнәрне киметү буенча табигатьне саклау чараларын тормышка ашыру чаралары
 1.1. Атмосфера һавасын саклау һәм сәләмәтләндрү чаралары

1.1.1	Казанның атмосферага чыла торган газлары булган пычраткыч матдәләр чыгаруларын инструменталь үлчәүләр һәм газ чистарту жайланмасының (ГЧЖ) нәтижелеленә лаборатор контроль	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенен үз ақчалары	770,0	154,0	154,0	154,0	154,0	154,0	154,0	Пычраткыч матдәләр чыгару сәбәпләрен вакытында бетерү. Газны чистарту жайланмасының эш нәтижелелен билгеләү
1.1.2	Регенератив һава жылыткычларының, казаннарның энергетик пар калориферларының өслекләрен юу	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенен үз ақчалары	1000,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	NOx, SO2, CO, көрт, мазут золасы чыгарылу күләмен киметү; энергия ресурсларын экономияләү
1.1.3	Атмосфера һавасының лаборатория контроле һәм СЗЗ чигендә, предприятие йогынтысы зонасында физик факторларны үлчәү	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенен үз ақчалары	736,0	147,2	147,2	147,2	147,2	147,2	147,2	Пычраткыч матдәләр чыгару сәбәпләрен һәм тавыш белән пычрану сәбәпләрен вакытында бетерү

1.1.4.	КВО фильтрларын һәм полимеризация камераларын алыштыру. КВО фильтрларында һәм полимеризация камераларында тыгызлыгы 50 кг/м ³ дан ким булмаган минералланган такталарны куллану	Зэй шөһерен «ТЕХНО завод» ЖЧЖ филиалы	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	9610,0	1770,0	1870,0	1970,0	2000,0	2000,0	2000,0	Атмосфера һавасын потенциал пычрату зонасын булдырмау
1.1.5	СЗЗ чигендә атмосфера һавасын һәм тавыш дәрәжәләрен күзәтү	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	1000,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Норматив чыгарылмаларны булдырмау
1.1.6	Чыгармалар чыланакларында ДВОС нормативларын үтәүне күзәтү, тикшерү үткөрү ПЭЖ программасына туры килә	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	3200,0	1000,0	500,0	500,0	600,0	600,0	600,0	Норматив чыгарылмаларны булдырмау
1.1.7	Чыганакларны исәпкә алу. НДВ эшләү. ДВОС эшләү	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	6000,0	2000	0	2000	0	2000	2000	Норматив чыгарылмаларны булдырмау
1.1.8	НМУ каршындагы чараны эшләү һәм килештерү.	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	1400,0	300,0	0	500,0	0	600,0	600,0	Уңайсыз метеопарглар чорында атмосфера һавасында зарарлы катнашмаларны таркатуны булдырмау
1.1.9	НМУ якынашканда лаборатор тикшеренүләр үткөрү	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	7000,0	1200,0	1300,0	1400,0	1500,0	1600,0	1600,0	Уңайсыз метеопарглар чорында атмосфера һавасында зарарлы катнашмаларны таркатуны булдырмау
1.1.10	Ваграночные газлар системасы фильтрларын алыштыру	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	29000,0	5600,0	5700,00	5800,0	5900,0	6000,0	6000,0	Норматив чыгарылмаларны булдырмау
1.1.11	1 нче линиядә полимерлашу камерасында газлар яндыру жабланмасы монтажы	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһере	2022-2026	Предприятияиенең үз акчалары	100000,0	100000,0	0	0	0	0	0	Атмосфера һавасына зарарлы матдәләр чыгарып ташлаулар санын киметү
1.1.12	"Дарсан" биоцидның пычраткыч матдәләр нормативларын арттыруны киметә торган фильтрация кырына кергү	«Зэй шикәре» ААЖ	2022 – 2026	Предприятияиенең үз акчалары	12000	2400	2400	2400	2400	2400	2400	Иснәң кимүе, аммиак һәм сероводородның бүленүе кимү
1.1.13	Шикәр чөгендерен коры бирүне проектлау	«Зэй шикәре» ААЖ	2022	Предприятияиенең үз акчалары	11000	11000						Кырга ташлана торган суның сыйфатын яхшырту
1.1.14	Шикәр чөгендерен коры бирүне тезү	«Зэй шикәре» ААЖ	2023-2025	Предприятияиенең үз һәм заем акчалары	1000000		333333	333333	333334	333334	333334	Кырга ташлана торган суның сыйфатын яхшырту

1.1.15	Явым-төшемне загарсызландыру буенча центрифуг сагып алу һәм урваштыру	«Зэй шикәре» ААҖ	2023	Предприятиенең үз һәм заем акчалары	200000	200000			Кырга ташлана торган сунуң сыйфатын яхшырту
1.1.16	Анэрон киртәләүне пресектлау	«Зэй шикәре» ААҖ	2025	Предприятиенең үз акчалары	10000	10000			Кырга ташлана торган сунуң сыйфатын яхшырту
1.1.17	Анэроб тундыруны төзү һәм эшләтеп жиберү	«Зэй шикәре» ААҖ	2026	Предприятиенең үз һәм заем акчалары	400000				Кырга ташлана торган сунуң сыйфатын яхшырту
1.1.18	СЗЗда һәм фильтрация кылдарында атмосфера һавасы торышына химиклар-аналитик контроль	«Зэй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	250,0	50,0	50,0	50,0	Ташламаларны кыскарту шикәр тузаны, агач тузаны
1.1.19	ГЧЖ жайланмаларын агымдагы ремонтлау	«Зэй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	50,0	10,0	10,0	10,0	Ташламаларны кыскарту шикәр тузаны, агач тузаны
1.1.20	ГЧЖ эшенен нэтижәләлеген тикшереп тору	«Зэй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	50,0	10,0	10,0	10,0	Ташламаларны кыскарту шикәр тузаны, агач тузаны
1.1.21	ПДВ нормативларын үтәүне тикшереп тору	«Зэй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	250,0	50,0	50,0	50,0	Ташламаларны кыскарту шикәр тузаны, агач тузаны
1.1.22	Эшлэгән автомобильләрнең тожиклыгын (тетенлеген) тикшереп тору	«Зэй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	30,0	6,0	6,0	6,0	Атмосфера һавасының торышын тикшереп тору
1.1.23	Санитар-яклау зонасы проекттын эшләү	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	1089,0	1089,0			Сэнэгать предприятиес янындагы объектларның торақ йортларын теркәүне төшереп калдыру
1.1.24	Санитар-яклау зонасында атмосфера һавасын тикшерү	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	109,0	21,8	21,8	21,8	Норматив магдәләрн төшереп калдыру
1.1.25	Атмосфераны пычрату чыганакаларыннан сэнэгать чыгарылмаларының сыйфаты мониторингын оештыру	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2022 – 2026	Предприятиенең үз акчалары	1250,0	250,0	250,0	250,0	Атмосфера һавасының үт; норматив пычрануы төшереп калдыру

2. Су объектларын рациональ файдалану һәм саклау чаралары
2.1. Халыкны чиста эчэ торган су белән тэзмин итү чаралары

2.1.1.	Судан файдалану урыннарында Степной Зэй елгасын һәм Зэй сусаклагычын мониторинглау	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенең үз акчалары	2500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	Су объекты мониторингын алып бару
--------	--	-----------------------------------	-----------	----------------------------	--------	-------	-------	-------	-------	-----------------------------------

2.2. Сууткөргөч, канализация чөгтөрлөрөн һәм корылмаларны кинәйтү, реконструкцияләү һәм төзү

2.2.1	Турбиналарның май суыткычлары һәм энергия блокларында туклыклы насосларны прөсслау	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенең үз аччалары	500,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Майның агынтыларга элөгүен булдырмау
2.2.2	Прямкаларны һәм казал турбиналары цехларының котельный һәм турбина бүлекчеләре каналларын чистарту һәм ремонтлау	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенең үз аччалары	1000,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Майның агынтыларга элөгүен булдырмау
2.2.3	1,2,3 номерлы гидротехник корылмаларга һәм балыкларны саклау жайланмаларына техник хөзмөт күрсөтү	"Татэнерго" АЖ филиалы - Зэй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенең үз аччалары	7305,0	1461,0	1461,0	1461,0	1461,0	1461,0	1461,0	Су алганда Зэй су саклагычындагы су биологик ресурсларына тискөре йогынтыны киметү
2.2.4	Хим-су эзерләү участкагы фильтрларын алыштыру. Кире осмос	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһөре	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	10500,0	1900,0	2000,0	2100,0	2200,0	2300,0	Агымсулар жыю, жир ресурсларын пычратуны булдырмау.	
2.2.5	Фильтрация кырларын ремонтлау, тулай торакарны ныгыту	«Зэй шикөре» ААЖ	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	3310,0	650,0	650,0	670,0	670,0	670,0	Авариясөз ышанычлылыкны арттыру	
2.2.6	Жир асты резервуарын чистартып, артекважиналарны агымдагы ремонтлау	«Зэй шикөре» ААЖ	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	225,0	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0	Авариясөз ышанычлылыкны арттыру	
2.2.7	Бүлүче ремонтлау фильтрация кырларының (D=325 мм)	«Зэй шикөре» ААЖ	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	215,0	40,0	40,0	45,0	45,0	45,0	Авариясөз ышанычлылыкны арттыру	
2.2.8	Агым һәм табигый суның химиклар-аналитик контроле	«Зэй шикөре» ААЖ	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	250,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Бөгелде елгасы мониторингы	
2.2.9	Артезиан суның химиклар-аналитик контроле	«Зэй шикөре» ААЖ	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	334,0	65,0	65,0	68,0	68,0	68,0	скважиналарда су сыйфатын мониторинглау	
2.2.10	Махсуслаштырылган автөмойкада автотранспорт юу	«Зэй шикөре» ААЖ	2022 - 2026	Предприятиенең үз аччалары	115,0	20,0	20,0	25,0	25,0	25,0	Нефть продуктларын чыгаруны төшереп калдыру	

2.3. Тантаналы чаралар, сулыкларны сөламөтлөндөрү һәм төзеклөндөрү, ландшафтларны торгызу

2.3.1	Химия күрсәتكөчлөрне һәм агулы суларны контрольдә тоту буенча лаборатория тишкеренүләре	"Татэнерго" АҖ филиалы - Зәй ГРЭС	2022-2026	Предприятиеләрнең чаралары	2572,0	514,40	514,40	514,40	514,40	514,40	514,40	Пычраткыч матдәләрне ташлау сәбәпләрен вакытында бетерү
2.3.2	Кире кайтарыла торган суларны микробиологик һәм паразитологик тикшерүләр (агып төшүче суларны жипештү контроле)	"Татэнерго" АҖ филиалы - Зәй ГРЭС	2022-2026	Предприятиеләрнең чаралары	614,0	122,80	122,80	122,80	122,80	122,80	122,80	Су объектына пычраткыч матдәләр һәм микроорганизмнар агызу сәбәпләрен вакытында бетерү
2.3.3	Су объектының яр буе линиясен чистарту буенча экологик чаралары	«Завод ТЕХНО» ЖЧҖ филиалы Зәй шәһәре	2022 - 2026	Предприятиеләрнең үз аччалары	570,0	100,0	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0	Су объектына калдыклар элөгүне булдырмау
2.3.4	Балыкларны яклау жайланмасын агымдагы ремонтлау	«Зәй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиеләрнең үз аччалары	125,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	Авариясез эштә; ышанычлылыкны арттыру
2.3.5	Толдыргычны чистарту һәм фильтрация кырлары карталарын сөрү	«Зәй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиеләрнең үз аччалары	2750,0	550,0	550,0	550,0	550,0	550,0	550,0	Туфрак эрозиясен булдырмау
2.3.6	Агымсулар агып төшкән урында Бөгелде елгасының һәм өске суларның сылфатын тикшерү	"Акурайд Уилз Руссия" ЖЧҖ	2022 – 2026	Предприятиеләрнең үз аччалары	925,0	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	Чистарту технологиясен тикшереп тору, табигый суларның пычрануын булдырмау
2.3.7	Ирня авылындагы чиймәне, Яңа Спас авыл жирлеген төзекләндерү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300	300						Төзекләндерү
2.3.8	Яңа Спас авылы, Яңа Спас авыл жирлеген чиймәсен төзекләндерү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300		300		300			Төзекләндерү
2.3.9	Иске Маврино авылы чиймәсен, Иске Маврино авыл жирлеген төзекләндерү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты (2023 елның фойдаланылмаган калдыклары исәбенә табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	1547,54	350	397,54			800		Төзекләндерү
2.3.10	Ут-шикин авылы чиймәсен, Якты кул авыл жирлеген төзекләндерү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300				Төзекләндерү
2.3.11	Канаш авылы чиймәсен, Поручик авыл жирлеген төзекләндерү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300				Төзекләндерү
2.3.12	Югары Нәлем авылы чиймәсен, Югары Нәлем авыл жирлеген төзекләндерү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300				Төзекләндерү

2.3.13	Нәлем авылы чышмәсен, Югары Нәлем авыл жирлеген төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.14	Бүре-Сарай авылы чышмәсен, Аксар авыл жирлеген төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.15	Аксар авылы чышмәсен, Аксар авыл жирлеген төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.16	Урта Баграж авылы, Баграж авыл жирлеген чышмәсен төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.17	Югары Баграж авылы, Баграж авыл жирлеген чышмәсен төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.18	Кабан Бастрык авылы чышмәсен, Дуртмунча авыл жирлеген төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.19	Половка авыл жирлеген «Йзге ачыкч» чышмәсен төзекләндрү	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.20	Поповка авыл жирлеген Бигеш авыл жирлеген Ложы чышмәсен төзекләндрү, Бигеш авыл жирлеген	Башкарма комитет	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	300			300		Төзекләндрү
2.3.21	Елла юлын чистарту һәм су саклау зоналары ярларын ныгыту Бөгелде елгагы (2025 елның кулланылмаган калчыклары исәбенә табигатьне саклау чараларын тормышка ашыру)	Башкарма комитет	2022-2026	ЗМР бюджеты	1110,65	400		710,65		Ярны ныгыту
2.3.22	Елла юлын чистарту һәм су саклау зоналары ярларын ныгыту Кармалка авылы	Башкарма комитет Половка авыл жирлеген	2022-2026	ЗМР бюджеты	2508			800	908	Ярны ныгыту
2.3.23	Сармаш Баш бистәсендә ГТСны декларация алды тикшерүе	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	95	95				Су ресурсларын саклау
2.3.24	Сармаш Баш т. п. ГТСның зыянын исәпләу	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	100	100				Су ресурсларын саклау

2.3.25	Төпи торақ пунктында ГТСның имингеле декларациясе	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	599	599				Су ресурсларын саклау
2.3.26	Сармашбаш торақ пунктында, Сармашбаш авыл жирлегенде ГТС та проект-смета документларын эшлөү (2025 елның фйдаланылмаган калдыклары исәбеннән табигатъне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	5661,35		1112,5	1426	3122,85	Капиталь ремонт
2.3.27	Урҗай чишмәсен төзекләндерү, Урҗай авыл жирлеге (2025 елның фйдаланылмаган калдыклары исәбенә табигатъне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	300				300	Төзекләндерү
2.3.28	Кабан Бастрык авылы чишмәсен төзекләндерү, Дертмунча авыл жирлеге (2025 елның кулланылмаган калдыклары исәбенә табигатъне саклау чараларын тормышка ашыру)	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	300				300	Төзекләндерү
2.3.29	Бухарай авылы чишмәсен төзекләндерү, Бухарай авыл жирлеге (2025 елның кулланылмаган калдыклары исәбенә табигатъне саклау чараларын тормышка ашыру)	ЗМР Башкарма комитеты	2022-2026	ЗМР бюджеты	300				300	Төзекләндерү

3. Жир ресурсларын, үсемлек дөньясын рациональ фйдалану һәм саклау чаралары

3.1. Житештерү һәм куллану калдыкларын юк итү, саклау, күмү

3.1.1	Калдыкларны алга таба утилләштерү һәм зарарсызландыру максатында жыно буенча хезмәтләр күрсәтү	"Татэнерго" АҖ филиалы - Зәй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенең үз акчалары	2469,0	493,80	493,80	493,80	493,80	Икенчел ресурсларга караган калдыкларны каты көнкүреш калдыклары полигонында күмүне төшереп калдыру
3.1.2	"Татэнерго" АҖ филиалы - Зәй ГРЭС ихтыяжлары өчен калдыклар жыно һәм утилләштерү хезмәтләре күрсәтү	"Татэнерго" АҖ филиалы - Зәй ГРЭС	2022-2026	Предприятиенең үз акчалары	9320,0	1864,00	1864,00	1864,00	1864,00	Каты көнкүреш калдыклары полигонына чыгарыла торган калдыкларны урнаштырганда әйләнә-тирә мохиткә йөкләнеше киметү

3.1.13	Зәй муниципаль районының Сәвәләй авылы, Сәвәләй авыл жирлеге территориясендә рөхсәтсез чүшлекләргә бетерү	ЗМР Башкарма комитеты	2022 – 2026	ЗМР бюджеты (2023 елның фойдаланылмаган калдыклары исәбенә табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	300				300	Туфракның ундырышлы катламын торгызу
3.1.14	Зәй муниципаль районының Пчовка авыл жирлегә территориясендә рөхсәтсез чүшлекләргә бетерү	ЗМР Башкарма комитеты	2022 – 2026	ЗМР бюджеты (2023 елның фойдаланылмаган калдыклары исәбенә табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	570,69				570,69	Туфракның ундырышлы катламын торгызу
3.1.15	Зәй муниципаль районының Яңа Спас авыл жирлегә территориясендә рөхсәтсез чүшлекләргә бетерү	ЗМР Башкарма комитеты	2022 – 2026	ЗМР бюджеты (2025 елның фойдаланылмаган калдыклары исәбенә табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	250				250	Туфракның ундырышлы катламын торгызу
3.1.16	Зәй муниципаль районының Түбән Биш авыл жирлегә территориясендә рөхсәтсез чүшлекләргә бетерү	ЗМР Башкарма комитеты	2022 – 2026	ЗМР бюджеты (2025 елның фойдаланылмаган калдыклары исәбенә табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру)	300				300	

3.2. Жир ресурстарының рациональ фойдалану һәм аларны саклау

3.2.1.	Калдыклар белән эш итү өлкәсендә житештерү контроле тәртибен эшләү	«Завод ТЕХНО» ЖЧҖ филиалы Зәй шәһәре	2022 - 2026	Предприятиенәң үз акчалары	200,0	100,0	-	100,0	-	Табиғатъне законнарын үтәү	саклау
3.2.2.	Калдыклар белән эш итү өлкәсендә житештерү контроле тәртибен эшләү	«Зәй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенәң үз акчалары	70,0			70,0		Табиғатъне законнарын үтәү	саклау

3.3. Яшел төзелеш һәм үсемлекләргә дөньясын саклау

3.3.1	Предприятие территориясен яшәлләндерү	«Завод ТЕХНО» ЖЧҖ филиалы Зәй шәһәре	2022 - 2026	Предприятиенәң үз акчалары	380,0	100,0	70,0	70,0	70,0	Өйләнә-тирә мохитне пычратуның кимүе	саклау
3.3.2	Предприятие территориясен яшәлләндерү	«Зәй шикәре» ААҖ	2022 – 2026	Предприятиенәң үз акчалары	50,0	10,0	10,0	10,0	10,0	Табиғатъне законнарын үтәү	саклау

3.3.3	Зэй шөһәре һәм Зэй муниципаль районы территориясендә яшел үсентеләр сатып алу һәм утырту, ағачларны санитар кисү	ЗМР Башкарма комитеты	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	6517,9	949,8	500	730	1538,1	2800	Әйләнә-тирә мохитне пычратуның кимүе
4. Халыкны экологик тәрбияләү, белем бирү һәм мәгърифәтләндрү											
4.1	Үрәктне саклау буенча кадрларның квалификациясен арттыру	«Завод ТЕХНО» ЖЧЖ филиалы Зэй шөһәре	2022 - 2026	Предприятиенең үз ачкалары	205,0	40,0	40,0	40,0	40,0	45,0	Табиғатне саклау эшчәнлегенең نتیжәлеге арттыру
4.2	“Жир көне”, “Экологик белемнәр көне”, “Урман көне” халыкара көннәренә багышланган экологик акцияләр оештыру, “Эко “Чиста урман”, “Сьерчык оясы” акциясе фәнни-гамәли конференциясе	"ТР ЗМР мөгариф идарәсе" МКУ	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	50	50					Табиғый бергәлекләр системасы һәм анда кеше урыны турында бербөтен фәнни кузалаулар һәм белемнәр формалаштыру
4.3	Күрсәтмә-экология мөльүмат материалы әзерләү	"ТР ЗМР мөгариф идарәсе" МКУ	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	19	19					Экологик белемнәр дәрәжәсен арттыру
4.4	“Эко Зай”, “Чистая шөһәр - безнең эшебез”, “Йолдызлы жыештыру”, “Агач утырт”, “Яшьләр чүп-чарга каршы”, “Ага чышма - чөлгер-чөлгер”, “ОБЕРЕГАЙ”, “Шөһәр елгаларына - чиста ярлар”, “Яшь вакыттан бирле табигать турында кайгырттыл”, “Өйдәгез, кешеләр буллык” экологик акцияләр оештыру	«ТР ЗМР Яшьләр эшләре идарәсе» МКУ	2022 – 2026	ЗМР бюджеты	30	30					Экологик белемнәр дәрәжәсен арттыру
4.5	9-11 класс укучыларын һөнәри алдан әзерләү буенча эш	"ТР ЗМР мөгариф идарәсе" МКУ	2022 - 2026	Төп эшчәнлекне финанслау Мөгариф идарәсе	Чыгымнар сыз						Табылган экология белемнәренә конкрет эш урынында, үзенең булчак һөнәри эшчәнлегендә грамоталы файдалану
4.6	Укучыларга экология белем бирүнең авторлык программалары конкурсын үткөрү	"ТР ЗМР мөгариф идарәсе" МКУ	2022 - 2026	Мөгариф идарәсенең төп эшчәнлеген финанслау	Чыгымнар сыз						Укучыларны һәм укучыларны табигатьне саклау ижтимагый эшчәнлегенә жәлеп итү

4.7	Белем бирү учреждениеләре базасында оештырылган экологик отрядларның эшчәнлеген оештыру	"ТР ЗМР мәгариф идарәсе" МКУ	2022 - 2026	Мәгариф идарәсенең төп эшчәнлеген финанслау	Чыгымнар сыз					Укучыларны практик экологик эшчәнлеккә жәлеп итү
4.8	Муниципаль бюджет акчалары									
4.9	Предприятиеләрнен үз акчалары									
4.10	Барлығы									
				3742,8	3882,84	6310,73	9464,10	11636,5		
				147274	565498	368611	376372	435943		
				151016,8	569380,84	374921,73	385836,1	447579,5		
				1928734,97						

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы
 Башкарма комитетының карарына 1 нче кушымта
 " 09" 04 2026 ел № 150

«Татарстан Республикасы Зәй муниципаль
 районы Башкарма комитетының 2021 елның "28"
 декабрдәгә 796 номерлы карарына 3 нче кушымта

Акчаларны еллар һәм чыганаclar буенча бүлү таблицасы

№ т/б	Чаралар исеме	Финанслау чыганаclarы	Финанс чыгымнарына күздә тотыла торган ихтыяж (мең сумнарда)						Индикатор күрсәткечләре				
			Барлыгы	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел
1	Зәй шәһәре һәм Зәй муниципаль районы территориясендә рөхсәтсез чүпкәләргә бетерү		4945	700	800	1000	500	945	10	10	10	10	10
2	Карьераларны төзекләндерү + контроль (Поповка карьеры) Поповка авыл жирлегенә		2203	550	653	500	500		1		1	1	
3	Ирня авылындагы чишмәне, Яна Спас авыл жирлеген төзекләндерү		300	300					1				
4	Яна Спас авылы, Яна Спас авыл жирлегенә чишмәсен төзекләндерү		300				300					1	
5	Иске Маврино авылы чишмәсен, Иске Маврино авыл жирлеген төзекләндерү		1097,54	350	350	397,54				1			
6	Утшикино авылы чишмәсен, Якты күл авыл жирлеген төзекләндерү		300		300					1			
7	Канаш авылы чишмәсен, Поручик авыл жирлеген төзекләндерү		300				300					1	
8	Югары Нәлем авылы чишмәсен, Югары Нәлем авыл жирлеген төзекләндерү		300		300					1			
9	Нәлем авылы чишмәсен, Югары Нәлем авыл жирлеген төзекләндерү		300			300					1		
10	Буре-Сарай авылы чишмәсен, Аксар авыл жирлеген төзекләндерү		300			300					1		
11	Аксар авылы чишмәсен, Аксар авыл жирлеген төзекләндерү		300				300					1	
12	Урта Баграж авылы, Баграж авыл жирлегенә чишмәсен төзекләндерү		300				300					1	
13	Югары Баграж авылы, Баграж авыл жирлегенә чишмәсен төзекләндерү		300					300					1
14	Кабан Бастрык авылы чишмәсен, Дуртмунча авыл жирлеген төзекләндерү		300			300						1	

39	Барлығы:			35036,97	3742,8	3882,84	6310,7 3	9464,1	11636, 5	
----	----------	--	--	----------	--------	---------	-------------	--------	-------------	--